

# WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

# EUROPY

## RADA NAUKOWA

Alexandre Kukhianidze, Tbiliski Uniwersytet Państwowy  
im. Iwane Dżawachiszwilego, Gruzja

Rasa Čepaitienė, Instytut Historii Litwy, Wilno, Litwa

Georgiy Kasianov, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska

Ihor Tsependa, Podkarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka,  
Iwano-Frankowsk, Ukraina

Jerzy Garbiński, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska

Jan Holzer, Uniwersytet Masaryka w Brnie, Czechy

Agnieszka Legucka, Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Warszawa, Polska

Volodymyr Kravchenko, Uniwersytet Alberty, Edmonton, Kanada

Valerii Kopiika, Kijowski Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki, Ukraina

Zakhar Shibeko, Uniwersytet w Tel Awiwie, Izrael

Wojciech Sokół, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska

Valentina Teosa, Mołdawski Uniwersytet Państwowy, Kiszyniów, Mołdawia

Galyna Zelenko, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów, Ukraina

## KOLEGIUM REDAKCYJNE

prof. dr hab. Walenty Baluk (redaktor naczelny)

dr Eleonora Kirwiel (z-ca redaktora naczelnego)

dr Nadia Gergało-Dąbek (sekretarz)



Centrum  
Kompetencji  
Wschodnich  
Lublin.eu



CENTRUM  
EUROPY  
WSCHODNIEJ  
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ



**UMCS**  
WYDZIAŁ POLITOLOGII I DZIENNIKARSTWA

**UMCS**



WYDAWNICTWO

Vol 11, No 1, 2025

# WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

# EUROPY

**ВОСТОК ЕВРОПЫ**

**Гуманитарно-общественные исследования**

Российско-польские исследования. Политика и история

**EAST OF EUROPE**

**Humanities and social studies**

Polish-Russian studies. Politics and history

Redakcja

*Walenty Baluk • Eleonora Kirwiel • Nadia Gergało-Dąbek*

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UMCS

LUBLIN 2025

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU POLSKIM  
Paulina Janczylik

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU UKRAIŃSKIM  
Nadia Gergało-Dąbek

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ANGIELSKIM  
Magdalena Szadkowska

SKŁAD  
Marcin Wachowicz

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH  
Marta Kwiatkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH  
Krzysztof Trojnar

REDAKCJA TECHNICZNA  
Agnieszka Muchowska

© Centrum Europy Wschodniej UMCS 2025  
© Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS 2025  
© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2025

ISSN: 2450-4866

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa  
Wersja online dostępna pod adresem: [www.wschodeuropy.umcs.pl](http://www.wschodeuropy.umcs.pl)

WYDAWNICTWO UNIwersytetu MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ  
ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin  
tel. 81 537 53 04  
[www.wydawnictwo.umcs.eu](http://www.wydawnictwo.umcs.eu)  
e-mail: [sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl](mailto:sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl)

Dział Handlowy  
tel./faks 81 537 53 02  
Księgarnia internetowa: [www.wydawnictwo.umcs.eu](http://www.wydawnictwo.umcs.eu)  
e-mail: [wydawnictwo@umcs.eu](mailto:wydawnictwo@umcs.eu)

## Spis treści

### ARTYKUŁY

#### **Patryk Wosik**

Obrona przed niewidzialnymi wrogami: Polska w obliczu rosyjskich działań  
hybrydowych ..... 11

#### **Andrii Kutsyk**

Społeczeństwo obywatelskie a sieci społecznościowe w Serbii podczas  
kampanii prezydenckiej 2017: analiza w kontekście teorii „globalnej wioski”  
Marshalla McLuhana ..... 21

#### **Tigran Ohanyan**

Foreign Policy of Poland towards the Eastern Partnership States before 2023 ..... 37

#### **Olena Shevchenko**

Międzynarodowy wymiar polityki klimatycznej Ukrainy w kontekście  
pełnoskalowej inwazji Rosji ..... 61

#### **Marek Żyła**

Mniejszości narodowe i bezpieczeństwo Litwy w obecnym kontekście  
politycznym i historycznym ..... 77

#### **Aleksander Kazak**

Rola i znaczenie Republiki Białorusi w kształtowaniu bezpieczeństwa Europy  
Wschodniej ..... 99

#### **Paweł Sekuła**

Rola likwidatorów-dozymetrystów w dokumentowaniu sytuacji radiologicznej  
po wybuchu w Czarnobylu. Analiza przypadku Gunārsa Opmanisa ..... 119

**Agnieszka Dudek-Szumigaj**

Wielka i mała historia utrwalona w inskrypcjach nagrobnych pogranicza  
polsko-ukraińskiego ..... 139

**GŁOS W DYSKUSJI**

**Wołodmyr Palyvoda**

Trudne braterstwo ukraińsko-polskie początku XXI wieku – spojrzenie  
bezpośredniego uczestnika wydarzeń ..... 155

**RECENZJE I SPRAWOZDANIA**

**Arkadiusz Indraszczyk**

Emigracyjne oblicza polskiej refleksji politycznej. Recenzja książki *Polska myśl  
polityczna na emigracji 1939–1990*, pod red. A. Dawidowicz, E. Kirwiel,  
E. Podgajnej, J. Rabińskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-  
-Skołodowskiej, Lublin 2025, ss. 286 ..... 163

**Eleonora Kirwiel, Ewelina Podgajna**

Suwerenność – między tradycją myśli politycznej a wyzwaniem XXI wieku.  
Sprawozdanie z konferencji naukowej „Suwerenność w myśli politycznej  
w XX i XXI wieku”, Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS w Lublinie,  
5 czerwca 2024 roku ..... 167

## Table of contents

### ARTICLES

#### **Patryk Wosik**

Defense Against Invisible Enemies: Poland in the Face of Russian  
Hybrid Warfare ..... 11

#### **Andrii Kutsyk**

Civil Society and Social Networks in Serbia During the 2017 Presidential  
Campaign: An Analysis in the Context of the “Global Village”  
Theory Marshall McLuhan ..... 21

#### **Tigran Ohanyan**

Foreign Policy of Poland towards the Eastern Partnership States before 2023 ..... 37

#### **Olena Shevchenko**

The International Dimension of Ukraine’s Climate Policy in the Context  
of a Full-Scale Russian Invasion ..... 61

#### **Marek Żyła**

National Minorities and the Security of Lithuania in the Existing Political  
and Historical Context ..... 77

#### **Aleksander Kazak**

The Role and Significance of the Republic of Belarus in Shaping the Security  
of Eastern Europe ..... 99

#### **Paweł Sekuła**

The Role of Liquidator-Dosimetrists in Documenting the Radiological  
Situation after the Chernobyl Disaster: A Case Study of Gunārs Opmanis ..... 119

**Agnieszka Dudek-Szumigaj**

The Great and the Small History Preserved in the Tombstone Inscriptions  
of the Polish-Ukrainian Borderland ..... 139

**A VOICE IN THE DISCUSSION**

**Wołodymyr Palyvoda**

Ukrainian–Polish Difficult Brotherhood at the Beginning of the 21st Century:  
The Perspective of a Direct Participant in the Events ..... 155

**REVIEWS AND REPORTS**

**Arkadiusz Indraszczyk**

The Emigration Dimension of Polish Political Thought. A Review of the Book  
*Polish Political Thought in Emigration 1939–1990*, edited by A. Dawidowicz,  
E. Kirwiel, E. Podgajna, J. Rabiński, Maria Curie-Skłodowska University Press,  
Lublin 2025, 286 pp. .... 163

**Eleonora Kirwiel, Ewelina Podgajna**

Sovereignty – Between the Tradition of Political Thought and the Challenges  
of the 21st Century. A Report from the Academic Conference “Sovereignty  
in Political Thought in the 20th and 21st Centuries”, Faculty of Political  
Science and Journalism, Maria Curie-Skłodowska University in Lublin,  
5 June 2024 ..... 167